Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Noctes Atticae

Gellius, Aulus

[Venedig], 6. Apr. 1496

Liber nonvs

urn:nbn:de:bsz:31-272210

Visual Library

quæſtionum nebulas: & formidines capiendas imperatorum animis oſtentare ſeſti/
ne tibi reſponderit Xantippe uxori Socrates petenti ut per Dionyſia largitione ſum/
ptum cœnitaret. Cap.x.

Q uid ſignificet in ueterum libris ſcriptum pleriq; omnes: & q; ea uerba accepta a
græcis uidentur. Cap.xi.

Q upſones q; hoĩes afri dicunt nõ eſſe uerbũ pœnicum: ſed græcum. Cap.xii.

Lepidiſſima altercatio fauorini philoſophi aduerſus quendã intẽpeſtiuũ de ambigui
tate uerboꝝ diſſerentẽ: atq; inibi uerba quædã ex Neuio poeta: & Cneo. Gallo nõ uſita
te collocata: atq; ibidẽ a. P. Nigidio origines uocabulorum exploratæ. Cap.xiii.

Q uibus modis ignominatus: tractatuſq; ſit a. C. Cæſare Laberius poeta: atq; inibi
appoſiti uerſus ſuper eadem re eiuſdem Laberii. Cap.xiiii.

AVLI GELII NOCTIVM ATTICARVM COMMENTARII LIBER NONVS.

Q uamobrẽ. Q. Claudius quadrigarius in duodeuiceſimo annali ſcripſerit rectio
res certioreſq; ictus fieri: ſi ſurſum quid mittas q̃ ſi deorſum. Caput primum.

Claudius in undeuiceſimo annali: quũ oppidum a Metello proconſule
oppugnari: cõtra ab oppidani deſup e muris ꝓpugnari deſcriberet: ita
q ſcripſit. Sagittarius cũ funditore utrinq; ſummo ſtudio: ſpgunt fortiſ
ſime: ſed ſagittam atq; lapidẽ dehorſum an ſurſum mittas hoc intereſt
Nã neutꝝ põt dehorſum uerſum recte mitti: ſed ſurſum utrunq; optie
q̃re milites Metelli ſauciabant multo minus: & quod maxime opus erat: a pinnis ho/
ſtes defendebãt facillime. Percõtabar ego Antoniũ Iulianũ rhetorem: cur hoc ita uſu
ueniret: qd quadrigarius dixiſſet: ut cõtigui magis: directioreſq; ictus fiant: ſi uel lapi/
dem: uel ſagittã ſurſũ uerſus iacias q̃ deorſum: Q uũ ꝓcliuior: faciliorq; iact9 ſit ex ſu
pernis in iſima: q̃ ex infimis in ſupna: Tũ Iulianus cõprobato genere q̃ſtionis: qd de ſa
gitta inqt: & lapide dixit: hoc de omni fere miſſili telo dici poteſt. Facilior aũt iactus ẽ
(ſicut dixiſti) ſi dep iacias: ſi quid iacere tantum uelis: nõ ferire: ſed quũ modus: & im
petus iactus tẽperãdus dirigẽduſq; eſt: tũ ſi in ꝓna iacias: moderatio: atq; ratio mitten
tis: præcipitãtia ipſa: & põdere cadẽtis teli corrũpitur: at ſi in editiora mittas: & ad per
cutiendũ ſupnæ aliqd: manũ & oculos cõniueas: quo modus a te datus fuerit: eo telũ
ibit: quod ieceris: Ad hãc ferme ſententiã Iulianus ſup. Q. Claudii uerbis nobiſcũ ſer
mocinatus eſt: Q uod ãt ait idem. Q. Claudius a pinnis hoſtes defendebãt facillime:
aĩaduertendũ eſt uſum eſſe eũ uerbo defendebãt: nõ ex uulgari conſuetudine: ſed ad/
modũ ꝓprie & latine: nã defẽdere & offendere iter ſe aduerſa ſunt: quoꝝ alteꝝ ſignifi
cat εμϖοδαν εχειν. i. incurrere in aliqd: & incidere. Alteꝝ εκϖοδων ϖοιειϑαι: id
eſt auertere atq; depellere: quod hoc in loco. Q. Claudio dicitur.

Q uibus uerbis notarit Herodes Atticus falſo quempiã culctu amictuq; nomẽ ha
bitumq; philoſophiam mentitum. Cap.ii.

D Herodẽ Atticũ cõſularem uiꝝ: ingenioq; amœno: & græca facũdia celebrẽ
a adiit nobis præſentibus palliatus qſpiam: & crinitus: barbaq; prope ad pubem
uſq; porrecta: ac petit æs ſibi dari ειϛ αρτουσ. i. ad panes emendos ſcilicet: tũ
Herodes iterrogat qſnã eſſet: atq; ille uultu: ſonituq; uocis obiurgatorio philoſophũ
ſeſe eſſe dicit: mirari quoq; addit: cur quærẽdum putaſſet quod uideret, Video inquit

Herodes barbã: & palliũ: philoſophum inquit nõ uideo. Q uæſo ãt te cũ bona uenia
dicas mihi: qbus nos uti poſſe argumẽtis exiſtimas: ut eſſe te philoſophũ noſcitemus:
inter ibi aliquot ex iis: q cum Herode erant: erraticum eſſe hominem dicere: & nullius
rei incolãq; eſſe ſordentiũ ganeaꝝ: ac niſi accipiat qd petit: cõuitio turpi ſolitũ ĩceſſere
Atq; ibi Herodes: demus inqt huic aliqd æris cuiuſmodi eſt tanq̃ hoĩes: non tanq̃ ho/
mini: & iuſſit dari præciũ panis. xxx. dieꝝ. Tum nos aſpiciẽs: q eũ ſectabamur. Muſo
nius inquit circũſtanti cuipiã id genus & philoſophũ ſe oſtẽtanti: dari iuſſit mille nũ/
mũ: & quũ pleriq; dicerẽt: nebulonẽ eſſe hoĩem malũ: & malicioſũ: & nulla re bõa di
gnum: tũ Muſoniũ ſubridentẽ dixiſſe aiũt: αξιος ουνεσιν αργύριου. i. dignus igit̃ ẽ
argento. Sed hoc potius inqt dolori mihi & ægritudini eſt: ꝙ iſtiuſmodi aĩalia ſpurca
atq; probra nomẽ uſurpẽt ſanctiſſimũ: & philoſophi appellant̃. Maiores ãt mei Athe
nienſes noĩa iuuenũ fortiſſimoꝝ Harmodii & Ariſtogytonis: q libertatis recuperãde
grã Hipiã tyrãnum interficere adorſi erãt: ne unq̃ ſeruis indere liceret: decreto publi/
co ſanxerũ: quoniã nefas ducerẽt nomĩa libertati patriæ deuota ſeruili cõtagio pollui:
cur ergo nos patimur nomẽ philoſophiæ illuſtriſſimũ in hoĩbus deterrimis exordeſce
re. Simili aũt inqt exemplo: ex ꝯtraria ſpecie: antiquos Romanorũ audio prænomina
patriciorum quorundam male de repu. meritorum: & ob eam cauſam capite damna
torum cenſuiſſe: ne cui eius gentis patritio inderentur: ut uocabula quoq; eorum defa
mata: atq; demortua cum ipſis uiderentur.

Epiſtola Philippi regis: Ad Ariſtotelẽ philoſophũ: ſr̃ Alexãdro recẽs nato. Cap. iii.

Hilippus Amyntæ filius: terræ Macedoniæ rex: cuius uirtutæ ĩduſtriaq; Ma
p cedones locupletiſſimo imperio aucti gentiũ nationũ ꝑ multaꝝ potiri cœpe/
rant: & cuius uim atq; arma toti græciæ cauendã: metuẽdamq; inclytæ ille De
moſthenis orationes cõcioneſq; notificant. Is Philippus: quum omni ferme tẽpore ne
gociiſq; belli: uictoriis affectus: exercituſq; eſſet: a liberali tamẽ muſa: & a ſtudiis hu/
manitatis nunq̃ abfuit: quin lepide comiterq; pleraq; & faceret & diceret: ferunt̃ adeo
libri epiſtolaꝝ eius: mundiciæ: & uenuſtatis: & prudẽtiæ plenaꝝ: uelut ſunt illæ litte/
ræ: quibus Ariſtoteli philoſopho natũ eſſe ſibi Alexandꝝ nunciauit. Epiſtola quoniã
curæ diligẽtiæq; in liberoꝝ diſciplinas hortamentũ ẽ: exſcribẽda uiſa ẽ ad cõmonẽdos
parentũ aĩos. Exponẽda igit̃ eſt ad hanc ferme ſñiam. Philippus Ariſtoteli ſalutẽ di/ Philip/
cit. Filium mihi gentiũ ſcito: qd equidẽ diis habeo gratiã: nõ ꝑinde ꝗa natus eſt: q̃ pro pi epi/
eo: ꝙ eũ naſci cõtigit tẽporibus uitæ tuæ. Spero enim fore: & eductus: eruditusq; abs ſtola
te: dignus exiſtat & nobis: & reꝝ iſtarum ſucceſſionẽ. Ipſius ãt philippi uerba hæc ſũt
φιλιππος αριστοτελει χαιρειν. ισθι μοι γεγονότα υιον πολλην ουν τοις θεοις
χαριν εχω ουχ ουτως επι τη γεννησει του παιδος ως επι τω κατα την σην ηλι
κιαν αυτον γεγονεναι ελπιζω γαρ αυτόν υπο σου τραφεντα και παιδευθεντα
αξιον εσεσθαι και ημων και της των πραγματων διαδοχης.

De barbaraꝝ gentium prodigioſis miraculis: deq; diris & exitioſis faſcinationibus
atq; inibide fœminis repente uerſis in mares. Cap. iiii.

Vum e græcia in Italiã rediremus: & Brũduſium iremus: egreſſiq; e naui i ter/
q rã: i portu illo ĩclito ſpatiaremur: quẽ. Q. Ennius remotiore paulũ: ſed admo
tũ ſcito uocabulo ꝑpetẽ appellauit: faſces libroꝝ uenalium expoſitos uidem⁹
atq; ego ſtatim auide pergo ad libros: erãt ãt iſti omnes libri græci miraculoꝝ: fabula

rumq; pleni. res inauditæ incredulæ: ſcriptores ueteres nō paruæ auctoritatis. Ariſteas
pruconneſius & Iſigonus Nicæenſis & Creſias: & Oneſicritus: & Polyſtephanus: &
Hegeſias. ipſa aūt uolumina ex diutino ſitu ſqualle bāt: & habitu aſpectuq; retro erāt
acceſſi tamē pcōtatuſq; præcium ſum: & adductus mira atq; inſperata utilitate: libros
plurimos ære paueo emo: eoſq; oīs duabus ꝓximis noctibus curſim tranſeo: atq; in le-
gendo carpſi exinde quædam: & notaui mirabilia: & ſcriptoribus fere noſtris inten-
tata: eaq; his cōmentariis aſperſi: ut qui eos lectitabit: is ne rudis omnino & ανήκοοσ:
ideſt qui non audierit: in iſtiuſmodi reꝝ auditionibus repiatur: erant igit̃ in illis libris
ſcripta huiuſcemodi. Scythas illos penitiſſimos: q ſub ipſis ſeptētrionibus ætatē agūt
corporibus hoīum ueſci; eiuſq; uictus alimēto uitā dicere: & ανθρωποφάγουσ: id-
eſt carne humana ueſcentes noīari. Itē eſſe hoīes ſub eadē regione cæli unum oculum
habētes in frōtis medio: q appellant̃ Arimaſpi qua facie fuiſſe κυκλωπασ. ideſt cy-
clopas hoc eſt unoculos poetæ ferūt. Alios itē eſſe hoīes apud eandē cæli plagā ſingu-
laris uelocitatis: ueſtigia pedum habētes retro porrecta: nō ut cæteroꝝ hoīum ꝓſpe-
ctantia. Præterea traditū eſſe memoratumq;: in ultima quadā terra: quæ albania dicit̃
gini hoīes: qui in pueritia caneſcūt: & plus cernant oculis p noctem q̄ inter diē. Item eſ-
ſe compertum & creditum ſauromatas: q ultra boryſthenē fluuium lōge colunt cibū
capere ſemper diebus tertiis medio abſtinere. Id ēt in iiſdem libris ſcriptum oſtēdimꝰ
qd poſtea quoq; in libro Plinii ſecundi naturalis hiſtoriæ ſeptimo legi: eſſe quaſdā in
terra africa familias hoīum uoce: atq; lingua effaſcinantium: q ſi impēſius forte lauda-
uerint pulchras arbores: ſegetes lætiores: infantes amœniores: egregios equos: pecu-
des paſtu: atq; cultu opimas: emoriantur repēte hæc oīa: nulli alii cauſæ obnoxia: ocu-
lis quoque exitialē faſcinationē fieri: in iis libris ſcriptum ē traditumque eē in Illiriis:
q interimant uidēdo: quos diutius irati uiderint eoſque ipſos mares fœminaſque: q ui-
ſu tā nocēti ſunt: pupillas in ſingulis oculis binas habere. Itē eſſe in mōtibus terræ idiæ
homines caninis capitibꝰ & latrātibꝰ: eoſque ueſci auium & ferraꝝ uenatibus. Atque
Monomeri — itē eſſe alia apud ultimas oriētis terras miracula. Hoīes qui Monomeri appellant̃: ſin-
gulis cruribus ſaltuatim currentes: uiuaciſſimæ pernicitatis. Quoſdam ēt eſſe nullis
ceruicibus: oculos in humeris habentes. Iam uero hoc egreditur oēm modum admi-
rationis: q iidem illi ſcriptores gentem eſſe aiunt: apud extrema indiæ corporibus hir-
tis & auium ritu plumantimus: nullo cibatu ueſcentē: ſed ſpiritu floꝝ naribus hauſto
Pigmei — uictitantē. Pygmeos quoque haud lōge ab iis naſci: quorum qui longiſſimi ſunt: nō lō-
giores eſſe q̄ pedes duos: & quadrātem. Hæc atque alia iſtiuſmodi legimus. Sed quū
ea ſcriberemus tenuit nos nō idoneæ ſcripturæ tediū: nihil ad ornandum iuuandūque
uſum uitæ pertinentis. Libitum tamē eſt in loco hoc miraculorum notare id etiā quod
Plinius ſecūdꝰ — Plinius ſecundus uir in temporibus ætatis ſuæ ingenii dignitatiſque gratia: auctorita-
te magna præditus: non audiſſe: neque legiſſe: ſed ſcire ſeſe atque uidiſſe in libro natu-
ralis hiſtoriæ. vii. ſcripſit: uerba igitur hæc: quæ infra poſui ipſius ſunt ex eo libro ſum-
pta: quæ profecto faciunt: ut neque reſpuenda: neque ridenda ſit notiſſima illa de Cæ-
neide & Ceneo cātilena. Ex fœminis inquit mutari in mares non eſt fabuloſum. Inue-
nimus in annalibꝰ. Q. Licinio Craſſo. C. Caſſio Longinꝰ con. C. Aſinii puerum fa-
ctum ex uirgine: ſub parentibus: iuſſuque auriſpicum deportatum in inſulam deſertā
Licinius Mutianus prodidit uiſum eſſe a ſe argis Areſcontem; cui nomen Areſcuſæ
fuiſſet.

Ex fœminis inquit mutari in mares non eſt fabuloſum

fuiſſet: nupſiſſe ēt mox barbam: & uirilitatē̄ pueniſſe. uxoreq́; duxiſſe. Eiuſdem ſortis: & ſmyrnæ puer: a ſe uiſum: ipſe in Africa uidi mutatum in marē die nuptiarum. L. Coſſitium ciuē tyſdritanū: uiuebatq; quum pderē hæc. Idem Plinius in codē libro ſcripſit: hæc. Gignuntur homines utriuſq; ſexus: quos hermaphroditos uocamus: olí androgynos uocatos: & in prodigiis habitos: nunc uero in delitiis.

Diuerſæ nobilium philoſophorum ſententiæ de genere ac natura uoluptatis: uerbaq; Hieroclis philoſophi: quibus decreta Epicuri inſectatus eſt. Cap. v.

d E uoluptate ueteres philoſophi diuerſas ſnias tenuerunt atq; dixerunt. Epicurus uoluptatē ſummū bonū eē ponit: eā tamē ita definit: σαρκοσ εὐσοθες κατασημα: ideſt corporis conſtantē habitū: Anthiſtenes ſocraticus ſummū malū dicit: eius nāq; hoc uerbū eſt. μανειην μαλλουη ησθειην. i. inſanirē potius q̄ oblectarer: Speuſippus uetuſq; omnis academia: uoluptatē & dolorem duo milia eſſe dicunt oppoſita inter ſeſe: bonū āt eſſe: quod utriuſq; medium foret. Zeno cēſuit uoluptatē eē indifferēs. i. neutrum: neq; bonū neq; malū: quod ipſe græco uocabulo & Διαφορον. appellauit: Critolaus pipateticus & malū eſſe uoluptatē ait: & multa alia mala parere ex ſeſe iniurias: deſidias: obliuiones: ignauias. Plato ante hos omnis ita uarie: multiformiterq; de uoluptate diſſeruit: ut cunctæ iſtæ ſniæ: quas ſupra poſui: uideantur ex ſermonum eius fontibus pfluxiſſe: nam pinde una quaq; utitur: ut & ipſius uoluptatis natura fert: quæ & multiplex & cauſarum: quas tractat: rerumq;: quas efficere uult ratio deſiderat. Taurus āt noſter: quotiens facta mētio Epicuri eſſet in ore: atq; iu lingua uerba hæc Hieroclis ſtoici uiri ſancti: & grauis ηδονισ τελοσ πορνησ δογμα πρεσω πορνεια ουδεν πορνησ δογμα. i. uoluptatis finis meretricis decretum eſt Tolle fornicationem nullum meretricis erit decretum. Volu ptas.

Verbum ab eo quod eſt ago: frequentatiuum in pria ſyllaba: quonam ſit modo pnunciandum. Cap. vi.

a B eo: quod eſt ago: & egi: uerba ſunt q̄ appellāt grāmatici frequētatiua actito & actitaui: hæc quoſdā non ſane indoctos uiros audio ita pnunciare: ut primā in his litteram corripiant. rationēq; dicāt: quoniā in uerbo principali quod eſt ago: pria littera breuiter pronunciat̄: cur igit̄ ab eo: quod edo. & ungo: i qbus uerbis pria littera breuiter dicit̄ eſito: quæ ſunt eorum frequentatiua prima littera longa promimus: & cōtra dictito: ab eo uerbo: quod ē dico correpte dicimus: nō ergo potius actito: & actiuati pducenda ſunt: quoniā freqntatiua ferme oia eodē mō in prima ſyllaba dicunt̄: quo participia præteriti temporis ex iis uerbis: unde ea pfecta ſunt: in eadem ſyllaba pnunciant̄: ſicut lego lect9: lectito facit: ungo unctus unctito: ſcribo ſcriptus ſcriptito: moneo monitus monito: pēdeo pēſus pēſito: edo eſus eſito. dico autē dictus dictito facit: gero geſtus geſtito: ueho uectus uectito: rapio raptus raptito: capio captus captito: facio factus factito: ſic igit̄ actito producte in prima ſyllaba pnunciandum: quoniā ex eo fit: quod eſt ago & actus. Frequētatiua Actio

De cōuerſione filiorum in arbore olea brumali: & ſolſticiali die: deq; fidibus id temporis ictu alieno ſonantibus. Cap. vii.

u Vlgo & ſcriptū. & creditū ē folia olearum arborum brumali & ſolſticiali die cōuerti: & quæ pars eorum fuerat inferior atq; occultior eam ſupra fieri. atq; exponi ad oculos. & ad ſolē. qđ nobis quoq; ſemel & iterum expiri uolētibus ita eē propemo Folia. olearum

dũ uiſum ē. Sed de fidibus rarius dictu: & mirabilius ē quã rē & alii docti uiri: & Suetonius ẽt. Trãqllus in libro ludicræ hiſtoriæ primo: ſatis cõptum eſſe. ſatiſq; ſup ea re cõſtare affirmat neruias in fidibus brumali die alias digitis pelli: alias ſonare. neruias

Neceſſarium eſt qui multa habeat: multis indigere: deq; ea re Phauorini philoſophi cum breuitate eleganti ſententia. Cap. viii.

u

Ex eſt ꝓfecto q̃ obſeruato rex uſu ſapiētes uiri dixere: multis egere: qui multa habeat: magnãq; indigentiã naſci nõ ex inopia magna: ſed ex magna copia multa. n. deſiderari ad multa quæ habeas tuenda. Quiſquis igitur multa habēs cauere: atq; ꝓſpicere uelit: neqd egeat: neue qd deſit: iactura opus eſſe: nõ quæſtu & nimis habēdum eſſe: ut minus deſit: hãc ſñiam memini a Phauorino inter ingētis oīum clamores exornatã ic'uſamq; uerbis his pauciſſimis τον καρ μυριων και πενταισχιλιων χλαμυδων δεομενον ουκεςι μι πλειονων δειοδαιδισ γαρ εχωπροσ δεομενος αφελων ων εχω αρκουμαι οιςεχω. i. Enim uero q decē milibꝰ & qdnecim milibus ueſtimentox egeat. Is quominus plurimũ indigeat fieri nõ põt: quum. n. plus q̃ habeam egeo: detrahens ex iis: quæ habeo in hiis quæ habeo: ac quieſco.

Quis modus ſit uerba uertēdi in græcas ſñias: deq; iis Homeri uerſibꝰ: quos Virgilius uertiſſe: aut bene apteq; aut improſpere exiſtimatus eſt. Cap. ix.

q

Vando ex poematibꝰ græcis uertēde mutãdeq; ſunt iſignes ſñiæ: nõ ſemp aiũt enitendũ: ut oīa oīno uerba in eũ: in quē dicta ſũt modũ uertamus. perdũt eni gratiã pleraq; ſi quaſi inuita & recuſantia uiolētius transferant. Scite igit & cõſiderate Virgilius: quũ aut homeri: aut Heſiodi: aut Apollonii: aut Parthenii: aut callimachi: aut theocriti: aut quorundã aliox locos effingere: partē reliquit: alia expreſſit ſicut nuprime apud menſam: quũ legerent utraq; ſimul bucolica theocriti & Virgilii aīaduertimus reliqſſe uirgiliũ: qd græcũ quidē mire q̃ ſuaue eſt: uerti autē neq; debuit neq; potuit: ſed. n. qd ſubſtituit ꝓ eo qd omiſerat nõ abeſt: quũ iocũdius lepidiuſq; ſit.

βαλλει και μαλλοισι τον αιπολον ακλεαριςα.
τασ αιγασ παρελωνται και λυτιποπωυλιασ δει. ideſt.

Appetitur malis caprarius acleariſtæ
Propellens capras: & ſuaue quid occinit illa
Malo me galathea petit laſciua puella
Et fugit ad ſalices: & ſe cupit ante uideri

Illud quoq; alio in loco aīaduertimus caute omiſſum: qd eſt i græco uerſo dulciſſimũ

τιτυρε μιντο καλον πεφιλαμενε βοςκε τας αγασ
και ποτι ταν κρανανάγε τιτυρε καὶ τον ενορχαν:
τον λιβυκον γνακωνα φυλαςεο μιτικορυξη.

Paſce adamate mihi pulchre heus tityre capras
Et potum ad fontis age tityre: ſed coleatum
Hunc afrum: ruffumq; caue: ne cornua uibret.

Quo enim pacto diceret: τοκαλον πεφιλαμεν. i. pulchre adamate uerba hercle nõ trãſlatitia: ſed cuiuſdã naturæ dulcedinis: hoc igitur reliquit: & cætera uertit: non infeſtiuiter: niſi q̃ capx dixit: quē Theocritus ενορχαν: ideſt coleatum appellauit; auctore enim. M. Varrone is demum latine caper dicitur: qui excaſtratus eſt.

Tityre dum redeo: breuis eſt uia: paſce capellas

Et potum paſtas age tityre: & interagendum.
Occurſare capro: cornu ferit ille: caueto.

Et quoniam de transferendis ſentẽtiis loquor: memini audiſſe me ex Valerii Probi diſciplinis: docti hominis: & in intelligendis: penſitandiſq; ueteribus ſcriptis bene calidi ſolitum eum dicere nihil quicq̃ tam iproſpere Virgiliũ ex Homero uertiſſe: quã uerſus hos amœniſſimos: quos de nauſica Homerus fecit.

οι δαρτεμις εισι κατουρεος ιοχαιερα.
ηκατα τηύγετόν περιμηκε τὸν η ερύμανθὸν
τερπομενη καπρόισι και ωκυῆς ελαφοισι
τῆ δε δαμα κουραι νυμφαι διος αι γιοχοιό
αγρονόμοι παιζωυσι γεγήθε δετε φρενα λητω
πασαων δύτερη γεκαρη εχει η δε μετωπα
ρεια δαρι γνωτὶ πε δεται καλαι δετε πασαι
ωσηγαμφι πολοισι μετε πρεπε παρτενὸς αδμης.

Montibus it: qualis ſtudioſa Diana pharetræ.
Aut per taygeti ſpatioſa iuga: aut erymanthi.
Et nunc geſtit apro: nunc ceruo diua uolucri.
Stant circum nymphæ agreſtes ioue celite natæ.
Inq; agris ludunt: latonæ pectora gaudent.
Fronte dea ante omnis: ceruiceq; prominet alta.
Et pulcrhas omnis inter clariſſima fulget.
Talibus in famulis uirgo intemerata decebat.
Qualis in eurotæ ripis: aut per iuga cynthi
Exercet diana cohors: quam mille ſecutæ
Hinc: atq; hinc glomerantur orcades: illa pharetram.
Fert humero: gradienſq; deas ſupereminet omnis
Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus,
Talis erat Dido: talem ſe læta ferebat
Per medios inſtans operi: regniſq; futuris.

Primum omnium diuerſum eſſe aiebant dicebat Probus: quod apud Homerum quidem uirgo nauſica a laudibunda inter familiares puellas in locis ſolis recte: atq; commode confertur cum Diana uenante in iugis montium inter agreſtis deas. Nequaq̃ autem conueniens Virgilium feciſſe: quoniam Dido in urbe media ingrediens inter tyrios principes cultu: atque inceſſu ſerio inſtans operi: ſicut ipſe ait: regniſque futuris nihil eius ſimilitudinis capere poſſit: quæ luſibus atq; uenatibus Dianæ congruit: tum poſtea quod Homerus ſtudia atque oblectamenta in uenando Dianæ honeſtæ aptæq; dicit. Virgilius autem: quum de uenatu deæ nihil dixiſſet: pharetram tamen facit eam ferre in humero: tamquam ſi onus & ſarcinam: atque illud impẽſe probum eſſe demiratum in Virgilio dicebant: quod Homerica quidem λητω .ideſt Latona gaudium gaudeat genuinum & intimum: atq; in ipſo penetrali cordis & animæ uigẽs ſiquidem non aliud eſt: γεγηθε δετε φρενα λητω .ideſt Latõæ pectora gaudẽt. Ipſe autẽ imitari hoc uolẽs: gaudia fecerit pigra: & leuia: & contãtia: & quaſi ĩ ſummo pectore ſupernantia: neſcire enim ſeſe: q̃d ſignificaret aliud pertentãt: præter iſta oĩa: ſlo

rem ipſius totius loci Virgiliũ uideri omiſiſſe: q̄ hũc Homeri uerſũ exigue ſecutꝰ ſit: ρειαΔαρι γνω τῆ ϖελεται καλαι λετε ϖοσαι ideſt Et pulchras omnis inter clariſſi ma fulget. Q uando nulla maior: cumulatiorq; pulchritudinis laus dici potuerit: q̄ q̄ una inter omnis pulchras: excelleret una facile inter omnis noſceretur.

Q uod Anneus Cornutus uerſus Virgilii: quibus Veneris & Vulcani concubitũ pudice operteq; dixit. reprehenſione inſulſa: & odioſa inquinauit. Cap. x.

a Nianus poeta: & pleriq; cum eo eiuſdẽ muſæ uiri ſummi aſſiduiſq; laudibus hos Virgilii uerſus ferebãt: quibus Vulcanũ & ucnerẽ iunctos mixtoſq; iu re coniugii. rẽ lege naturæ operiendam uerecunda quadã tranſlatione uerbo rum: quum oſtenderet demonſtraretq; protexit: ſic enim ſcripſit. Ea uerba locutus.

Optatos dedit amplexus: placidumq; petiuit
Coniugis infuſus gremio per membra ſoporem.

Minꝰ aũt difficile eẽ arbitrabãtur: ad iſtiuſmodi reticenda uerbis uti uno: atq; altero: breui tenuiq; ea ſigno demõſtrãtibꝰ ſicuti homerꝰ dixerit. ϖαρθενι καν ζωνιν και λε/ κτροιο Δες μον και εργαφι λοτισια τω μεν αρεντρητοισι κατευνασεν λεχεε/ σθιν. i. Virgineum ſoluit cæſtum: & legemq; cubilis. Et munus amoris.
Inq; toris illi ſculptis cœpere ſoporem.

Tot uero & tam euidẽtibus: ac tam prætextatis: ſed puris honeſtiſq; uerbis ueneran/ dum illud cõnubiũ pudici ſecretũ neminẽ quenq̄ aliũ dixiſſe. Sed Anneus Cornutus homo ſane pleraq; alia nõ indoctus: neq; iprudẽs in ſecũdo tamẽ librorũ: quos de figu ris ſniarum compoſuit: egregiam totius iſtius uerecundiæ laudẽ inſulſa nimis & odio ſa ſcrutatione uiolauit: nam quum genus hoc figuræ probaſſet: & ſatis circunſpecte factos eſſe uerſus dixiſſet: membra tamen inquit paulo incautius nominauit.

De Valerio Coruino: unde Coruini ſit cognomentum. Cap. xi.

Corui/ nus d E Maximo Valerio: q Coruinꝰ appellatus ẽ: ob auxiliũ ꝓpugnationẽq; Cor ui aliis: haud q̄ſquã ẽ nobiliũ ſcriptorũ q ſecus dixerit: ea res prorſus admirã/ da ſic ꝓfecto ẽ in libris annalibus memorata. Adoleſcẽs tali genere editus. L. Furio. CL. Appio cõſulibus fit tri. militaris atq; i eo tpe copiæ gallorũ ingẽtes agrũ põ/ ptinũ inſederãt: iſtruebãturq; acies a cõſulibus de ui: atq; multitudine hoſtiũ ſatiſagẽ tibus. Dux iterea gallorũ uaſta: & ardua ꝓceritate: armiſq; auro ꝓfulgentibꝰ: grandia ingrediẽs: & manu telũ reciprocãs incedebat: pq; cõteptũ: & ſuperbiã circũſpitiens: deſpiciẽſq; oĩa uenire iubet: & cõgredi: ſi qs pugnare ſecũ ex omni Romano exercitu auderet: tũ Valerius tribunus cæteris inter metũ: pudorẽq; ambiguis ipetrato prius a cõſulibus: ut in gallũ tam imaniter arrogãtem: pugnare ſeſe pmitterent: progreditur. itrepide: modeſteq; obuiã & cõgrediũtur: & cõſiſtunt & cõſerebãtur iã manus: atq; ibi uis quædã diuia fit. Coruus repẽte iprouiſus aduolat: & ſup galea tribuni iſiſtit: at q; i aduerſarii oculos pugnare icipit: iſibilat: obturbat unguibꝰ manũ laniabat: & ꝓ ſpectũ ales arcebat: atq; ibi ſatis ſæuierat: reuolabat i galeã tribuni: ſic tribunus ſpectã te utroq; exercitu: & ſua uirtute nixus: & opa alitis ꝓpugnatus: ducẽ hoſtiũ ferociſſi mũ uicit: iterfecitq;: atq; ob eã cãm cognomen habuit Coruinus id factũ ẽ ãno. cccc. &. v. poſt Romã cõditã. Statuã coruino iſti diuus Auguſtus i foro ſuo ſtatuẽdã cura uit i eius ſtatuæ capite Corui ſimulachrũ ẽ: rei pugnæq; quã diximus monumẽtum.

De uerbis q̄ i utrãq; partẽ ſignificatiõe reciprocra: & aduerſa dicũtur. Cap. xii.

et formidoloſus

T formidoloſus dici poteſt:& qui formidat:& qui formidatur:ut in uidio⸗ Noia
ſus:& qui inuidet:& cui inuidetur:ut ſuſpitioſus qui ſuſpicatur:& qui ſuſpe ioſus
ctus eſt:ut ambitioſus:& qui ambit:& qui ambitur:ut itẽ gratioſus:& q ad⸗
hibet gratias:& qui admittit:ut laborioſus:& qui laborat:& qui labori eſt:ut pleraq;
alia huiuſcemodi in utranq; partem dicuntur:ita infeſtus ancipiti quoq; ſignificatio⸗ Infeſt9
ne eſt:nam & is infeſtus appellatur:qui malũ infert cuipiam:& cõtra cui aliunde ipẽ
det malũ:is quoq; ĩfeſtus dicitur.Sed quod prius poſui ꝑfecto exemplis nõ ĩdiget ſic
adeo multi loquuntur:ut ĩfeſtum dicant inimicum:atq; aduerſum.Alterum autem il
lud ignobilius:obſcuriuſque eſt.Q uis enim in medio facile dixerit infeſtum eſſe:cui
alter infeſtus eſt?Sed & ueteres plerique ita dixerũt &.M.Tullius in oratiõe quam ꝓ
Cn.Planco dixit:uocabulo hoc ſic uſus eſt.Dolebam inquit iudices:& acerbe ferebã
ſi huius ſalus ob eam ipſam cãm eſſet infeſtior:ꝙ is meã ſalutem:atque uitam:ſua be
niuolẽtia præſidio cuſtodiaque texiſſet.Nos igitur de origine & ratione uerbi quære⸗
bamus:atque ita in nigidianis inuenimus commentariis ſcriptum:infeſtum a feſtinã
do dictum.Nam qui inſtat inquit alicui:cumque properans urget:opprimereque eũ
ſtudet:feſtinatque:aut cõtra de alicuius periculo:& exiri feſtinatur:is uterque ĩfeſtus
dicitur:ab inſtãtia atque imminentia fraudis:quam uel facturus cuipiam:uel paſſu⸗
rus eſt.Nequis autem de ſuſpitioſo:quod ſupra poſuimus:& de formidoloſo:in eam
partem:quæ minus uſitata eſt:exemplũ requirat:inueniet de ſuſpitioſo apud.M.Ca⸗
tonẽ de re floria ita ſcriptum.Sed niſi qui palam corpore pecuniam quæreret:aut ſe le
noni locauiſſet:& ſi famuloſus & ſuſpitioſus fuiſſet:uim in corpus liberum nõ æquũ
cenſſuere afferri.Suſpitioſũ.n.hoc in loco ſuſpectum ſignificat:non ſuſpicantem for
midoloſum autem qui formidatur.Saluſtius in Catilina ita dicit.Igiť talibus uiris nõ
labor inſolitus:non locus ullus aſper:aut arduus erat:non armatus hoſtis formidolo
ſus.Item.C.Caluus in pœmatis laborioſus dicit:non ut uulgo dicitur qui laborat:ſed
in quo laboratur.Durum inquit rus fugis:ſed laborioſum.Eendẽ rõne Laberius quo
que in ſororibus.Ecaſtor inquit multũ ſomniculoſum:& Cinna in pœmatis.Somni⸗
culoſam ut pœnus aſpidẽ pſillus.Metus quoque:& iniuria:atque alia quædã id genuſ Metus
ſic utroque uerſum dici poſſũt nã metus hoſtiũ recte diciť:& quum tiemẽt hoſtes &
quũ timẽtur.Itaque Saluſtius ĩ hiſtoria prima:Metũ.Põpei dixit:non ꝙ Põpeius me
tueret:qď & uſitatius:ſed ꝙ meturetur:uerba hæc Saluſtii ſunt.Id bellum excitabat
metus Pompeii uictoris Hiempſalẽ ĩ regnũ reſtituentis.Itẽ alio ĩ loco poſtq̃ remoto
metu punico:ſimultates exercere uacuũ fuit.Iniurias itidẽ dicimus:tã illoꝝ q patiun
tur:q̃ q faciunt:q̃rũ dictionũ exẽpla ſunt facilia inuentu.Illud etiã dictũ a Virgilio
eãdẽ hẽt formã cõicatæ ultro & citro ſignificatiõis & uulnere ĩqt tardus Vlyxi Q uũ
dicere uulnus nõ qď accepiſſet ulyxes:ſed qď dediſſet Neſcius quoque dr̃ tã is q neſci Neſci9
tur:q̃ q neſcit:ſed ſuper eo:qui neſcit frequens huius uocabuli uſus eſt:infrequẽs aũt
de eo eſt qď neſcitur:ignarus atque utroque uerſum dr̃:non tantum qui ignorat:ſed ignaruſ
& qui ignoratur.Plautus in rudente.Q uæ incolis neſcius neſcias peſſimus Saluſtiꝰ.
More humanæ cupidinis ignara uiſcendi. Virgilius.
Ignarum laurens habet ora numanta.

Verba ex hiſtoria Clau.Q uadrigarii.quibus Manlii Torquati nobilis adoleſcẽ⸗
tis;& hoſtis gallis prouocatoris pugnam depinxit. Cap.xiii.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Torq/tus m

Anlius ſummo loco natus adprimeq; nobilis fuit: ei Manlio cognomentum factū Torquato: cām cognométi fuiſſe accepimꝰ: torquis ex auro induuias quā ex hoſte: quē occiderat detractā induit: ſed quis hoſtis: & qđ genus: & q̄ formidādæ uaſtitatis &: quātū īſolēs ꝓuocator: & cuiuſmōi fuerit pugna decertatū. Q. Clau. primo annaliū puriſſime: atq; illuſtriſſime: ſimplicīq; atq; in cōpta orōnis antiq̄ ſuauitate deſcripſit quē locū ex eo libro Phauorinꝰ philoſophus quū legeret: non minoribꝫ quati afficiq; aīum ſuū motibꝫ: pulſibuſq; dicebat q̄ ſi ipſe corā depugnātis eos ſpectaret. Verba. Q. Claudii: qbꝫ pugna iſta depicta ē adſcripſi. Q uū iteri gallꝰ qdā nudus p̄ter ſcutū: & gladios duos: torque: atq; armillis decoratus ꝓceſſit q & uiribꝫ: & magnitudīe: & adoleſcētia: ſimulq; uirtute cæteris anteſtabat: is maxīe ꝓlio cōmoto: atq; utriuſq; ſūmo ſtudio pugnātibꝫ: manu ſignificare cœpit: ut utriq; quieſcerēt pugnare; pugnæ facta pauſa ē: extēplo ſilētio facto cū uoce maxima īclamat ſiquis ſecū depugnare uellet: uti ꝓdiret: Nemo audebat ꝑꝑ magnitudinē: & īmanitatē facies deīde gallꝰ īridere cœpit: atq; līguā exertare: id ſubito ꝑdolitū ē cuidā. T. Mālio ſūmo genere nato tātū flagitiū ciuitati accidere: e tāto exercitu neminē ꝓdire. Is ut dico ꝓceſſit: neq; paſſus ē uirtutē romanā a Gallo turpiter ſpoliari: ſcuto pedeſtri: & gladio hiſpāico cīctus cōtra gallū cōſtitit: metu magno ea cōgreſſio ī ipō pōte: utroq; exercitu īſpectāte facta ē: ita ut ante dixi: cōſtiterūt gallus ſua diſciplia: ſcuto ꝓiecto cautabūdus. Mālius aīo magis q̄ arte cōfiſus: ſcutū ſcuto ꝑcuſſit atq; ſtatū galli cōturbauit dū ſe gallus iteꝝ eodē pacto cōſtituere ſtudet. Mālius iteꝝ ſcutū ſcuto ꝑcutit atq; de loco certo hoīem iteꝝ deiicit eo pacto ei: ſub gallicū gladiū ſucceſſit ac hiſpāico pectꝫ hauſit: deīde cōtiuo humeꝝ dextrū eodē cōcuſſu īcidit: neq; receſſit uſq̄ donec ſubuertit: gallꝫ īpetū icti hēret: ubi eū euertit: caput ꝑcidit: torq̄n detraxit: eāq; ſāguinolētā ſibi ī collū īponit: quo ex facto ipſe. poſterique eius Torq̄ti ſūt cognominati ab hoc. T. ne Manlio: cuius hāc pugnā Q uadrigarius deſcripſit īperia & aſpera & īmitia Māliana dicta ſunt quoniam poſtea bello aduerſū latinos: quū eēt conſul: filiū ſuū ſecuri ꝑcuſſit: q ſpeculatū ab eo miſſus ne pugnaret īter dcō: hoſtē a quo ꝓuocaꝰ fuerat occidit.

Q uod idem Q uadrigarius: huius facies: patrio caſu probe: & latine dixit: & quædam alia appoſita de ſimilium uocabulorum declinationibus. Cap. xiiii.

q

V od aūt ſupra ſcriptū in. Q. Claudii uerbis ꝓpter magnitudinē: & īmanitatē facies: id nos aliquot ueteribꝫ libris īſpectis explorauimus: atque ita eē: ut

Facies facies

ſcriptū eſt cōperimus. Sic. n. pleraq; ætas ueteꝝ declīauit: hæc facies: huius facies: qđ nūc ꝓpter rōnē grāmaticā faciei dicit̄. Corruptos autē quoſdam libros reperi: ī qbus faciei ſcriptū eſt: illo qđ ante ſcriptum erat: oblitterato meminimus etiam in Tiburti bibliotheca īuenire nos in eodē Claudii libro ſcriptum utrunque facies: & facii: ſed facies in ordine ſcriptū fuit: & cōtra perii geminū facii neq; id abeſſe a quadā cōſuetudine priſca exiſtimauimus. Nā ab eo: quod eſt hic dies tam huius dii: & ab eo

Dies dii Fames famii

quod eſt hæc fames tam huius famii dixerunt. Q. Ennius in ſextodecimo annali dies ſcripſit: pro diei in hoc uerſu. Poſtreme longinqua dies quum fecerit ætas. Ciceronē quoque affirmat Ceſellius in orōne: quā pro. P. Seſtio fecit dies ſcripſiſſe ꝓ diei quod ego īpenſa opera cōquiſitis ueteribus libris ꝑluſculis: ita ut Ceſellius ait: ſcriptū inueni: uerba ſunt hæc. M. Tulli: equites uero daturos illius dies pœnas. Q uocirca factum hercle eſt: ut facile iis credam: qui ſcripſerunt: ideographum librū Virgilii ſeſe

inſpexiſſe

inſpexiſſe:in quo ita ſcriptum eſt:Libra dies ſomniq; pares ubi fecerit horas. Ideſt li/
bra dici ſomniq;.Sed ſicut hoc ĩ loco dies a Virgilio ſcriptũ uidetur:ita ĩ illo uerſu nil
dubiũ eſt:quin dii ſcripſerit:pro diei:Munera lætitiaq; dii.Quod imperitiores dei le/
gunt ab inſolentia ſcilicet uocis iſtius abhorrentes.Sic autẽ dies dii a ueteribus declia/
tum eſt:ut fames famii:pernicies pernicii:progenies progenii:luxuries luxurii:acies
acii.M.enim Cato in orõne:quã de bello carthaginenſi compoſuit:ita ſcripſit. Pueri
atq; mulieres extrudebantur famii cauſa.Lucilius in.xii.Rugoſum atq; famii plenum
Sinenna in hiſtoriarum libro.vi.Romanos inferendæ pnicii cauſa ueniſſe. Pacuuius
in paulo Pater ſupreme noſtræ progenii patris.
Cn.Matius ĩ iliadis.xxi.Altera pars acii uitaſſet flumĩs undas.Idẽ Mati9 in tertiodeci
mo.An maneat ſpecii ſimulacrũ:ĩ morte ſilẽtũ.C.Gracchus de legibus promulgatis
Ea luxurii cauſa:aiunt inſtitui. Et ibidem infra ita ſcriptum eſt.Non eſt ea luxuries
quæ neceſſario parentur uitæ cauſa.Propter quod apparet:eum ab eo:qđ eſt luxuries
luxurii patrio caſu dixiſſe.M.quoq; Tullius in orõne qua Sex.Roſcium defẽdit:per
nicii ſcriptũ reliquit.Verba hæc ſunt.Quorũ nihil pernicii cauſa diuio cõſilio:ſed ui
ipſa & magnitudine rerum factum putamus.Aut facies ergo in caſu patrio:aut facii.
Quadrigariũ ſcripſiſſe:exiſtimãdum eſt:faciei aũt in nullo ueteri libro ſcriptũ reppe
ri.In caſu aut dãdi qui puriſſime locuti ſunt:nõ faciei:uti dicitur nũc:ſed facie dixerũt
Lucilius ĩ ſatyris.Et primũ iqt facie honeſtas accidit:idẽ Lucilius in libro ſeptimo.
Qui te diligit:ætati facieq; tuæ ſe.
Fautorem oſtendat:fore amicum polliceatur.
Sunt ãt nõ pauci:qui utrobiq; facii legãt.Sed.C.Cæſar in libro de analogia.ii. huius
die:& huius ſpecie dicẽdũ putat.Ego quoq; in iugurtha Saluſtii ſummæ fidei:& reue
rẽdæ uetuſtatis libro:die caſu patrio iueni ſcriptũ.Verba hæc ita erant.Vix decia pte
die reliq̃.Nõ.n.puto arguciolã iſtã recipiendam:ut die dictũ q̃ſi ex die exiſtimemus.

De genere cõtrouerſiæ:qđ græcæ ἄπορον.i.dubiũ & iexplicabile appellat̃.Ca.xv.

c Vm Antonio Iulião rhetore p feriaꝝ tẽp9 æſtiuaꝝ:decedere ex urbe æſtu uo
lẽtes:neapolin cõceſſeram9.atq; ibi erat adoleſcẽs tũc qſpiã ex ditioribus:cũ
utriuſq; liguæ magiſtris meditãs:& exercẽs:ad cãs romæ orãdas æloquẽtiæ
latinæ facultatẽ:atq; is rogat Iulianũ uti ſeſe audiat declamãtem It auditum Iulianus:
imus quoq; nos cũ eo ſimul:introit adoleſcẽs & præfatur arrogantius & elatius:q̃ æta
ti eius decebat:ac deĩde iubet exponi controuerſias:aderat nobiſcũ ibi Iuliani ſectator
iuuenis promptus:& proficiẽs:& oſtẽdens iam in eo qđ ille apud iuliani auris in præ
cipiti ſtare:& ſubitaria dictione piculũ ſui facere audebat. Exponit igitur tentamenti
grã cõtrouerſiã parũ cõſiſtẽtẽ:qđ genus græci ἄπορον.i.dubiũ uocãt:latine aũt id:
nõ min9 cõmode iexplicabile dici põt.Ea cõtrouerſia fuit huiuſcemodi. De reo ſeptẽ
iudices cognoſcant:eaq; ſententia ſit rata quã plures ex eo numero dixerũt.Quũ ſe/
ptẽ iudices cognouiſſẽt:duo cẽſuerũt reũ exilio mulctãdũ:duo alii pecunia:tres reli/
q capite puniẽdũ:petitur ad ſuppliciũ ex ſententia trium iudicũ:& cõtradicit.Hac il
le audita:nec cõſiderata:neq; aliis:ut pponerentur:expectatis incipit ſtatĩ mira celeri
tate:in eãdẽ hãc cõtrouerſiã principia neſcio quæ dicere:& ĩ uolucra ſenſuũ uerborũ
q; uolumina:uocũq; turbas fundere:cæteris oib9 ex cohorte eius:q audire eum ſoliti
erãt clamore magno exultãtibus:iuliano ãt male ac miſere rubẽte & ſudãte.Sed ubi

An dicendum ſit tertio uel tertium

deblatteratis uerſuũ multis milibus: finẽ aliquãdo fecit egeſſiq;: ide ſum⁹ amici: fami-
liareſq; ei⁹ Iulianũ ꝓſecuti: quidnã exiſtimaret: pcõtati ſunt: atq; ibi iulianus feſtiuiſſi-
me. Nolite quærere inquit: quid ſentiam: adoleſcẽs hic ſine cõtrouerſia diſertus eſt.

Q uod Pliniũ ſecundum hoĩem nõ ĩdoctum fugerit latueritq; uitium argumenti quod ἀντιςρεφόν. ideſt reciprocum græci dicunt. Cap. xvi.

Plinius P Linius ſecundus exiſtimatus eſt eẽ ætatis ſuæ doctiſſimus. is libros reliquit: quos ſtudioſoꝝ ĩſcripſit: haud mediuſfidius uſq;quaq; aſpernandos: in iis libris multa uarie ad oblectãdas eruditoꝝ hominum auris ponit: refert ẽt pleraſq; ſentẽtias: quas in declinandis cõtrouerſiis lepide: arguteq; dictas putat: ſicuti hãc quoq; ſñiam ponit ex huiuſcemodi cõtrouerſia. Vir fortis premio: quod optauerit: donetur. Q ui fortiter fecerat petiit alterius uxorẽ ĩ matrimonium: & accepit is deĩde cui ea uxor fuerat: fortiter fecit: repetit eandẽ: cõtradicitur. Eleganter inquit: & ꝓbabiliter ex pte poſteriores uiri fortis uxorẽ ſibi reddi poſtulãtis hoc dictũ eſt ſi placet lex: redde. ſi nõ placet redde. Fugit autẽ Pliniũ: ſententiolã iſtã: quã putauit eſſe argutiſſimã: uitio non carere: qđ græcæ ἀντιςρεφόν. i. reciprocũ dr̃: & ẽ uitiũ ĩſidioſum & ſub falſa laudis ſpecie latẽs. nihil. n. minus conuerti ex cõtrario idipſum aduerſus eundẽ põt. Atq; ita a priore illo uiro forti dici ſi placet lex: non reddo: ſi non placet non reddo.

Cecropias noctes doctorum exempla uirorum.
Donat habere mihi nobilis euſtochius.
Viuat: & æternum lætus bona tempora ducat.
Q ui ſic dilecto tanta docenda dedit.

AVLI GELII NOCTIVM ATTICARVM COMMENTARII LIBER DECIMVS.

Tertium ne conſul: an tertio dici oporteat. Et quonã modo. Cn. Pompeius cum in theatro quod erat dedicaturus: honores ſuos inſcriberet quæſtionem ancipitem iſtius uerbi de conſilio Ciceronis uitauerit: Caput primum.

F Amiliari meo cuipiã litteras athenis Romã miſi: ĩ iis ſcriptũ fuit me illi iã tertiũ ſcripſiſſe. is ad me reſcripſit: petiuitq;: ut rationẽ dicerẽ cur tertiũ: ac nõ tertio ſcripſiſſẽ: id ẽt adſcripſit: ut eadẽ qđ ſup illo quoque
Tertiũ consul mihi uideret̃: facerẽ ſe certiorẽ: tertiũ ne cõſul: & quartũ: an tertio: &
quarto dicẽdũ eẽt: quoniã Romæ dictũ uiꝝ dicentẽ audiſſet tertio: &
Tertio consul quarto cõſul: nõ tertiũ q̃rtũq;. Idq; ĩ principio libri Celiũ ſcripſiſſe. & Q. Claud. in li-
bro undeuiceſimo. C. Mariũ creatũ ſeptimo cõſulem dixiſſe. Ad hæc ego ſcripſi nihil
quartũ consul amplius: q̃ uerba. M. Varronis hominis opinor: q̃ fuit Claudius eũ Celio: doctioris:
quibus uerbũ utrũq;: de quo ad me ſcripſerat: decideret̃: nã & Varro ſatis aperte qđ
quarto consul dici oporteret edocuit: & ego abuerſus eũ: qui doctus eſſe dicebat̃ litem meam facere
abſens nolui: uerba. M. Varronis ex libro diſciplinaꝝ quito hæc ſunt: aliud eſt: quarto prætorẽ fieri: & quartũ: q; q̃rto locũ adſignificat: ac tres ante factos quartũ tmepus adſignificat: & ter ante factũ: igit̃. Ennius recte cõſcripſit. Q uitus pater quartum fit cõſul. Et Põpeius timide: q; ĩ theatro ne abſcriberet cõſul tertiũ: aut tertio extremas litteras non cõſcripſit. Q uod de Põpeio Varro breuiter & ſubobſcure dixit: Tyro tullius Ciceronis libertus in epiſtola quadam enarratius ſcripſit ad hunc ferme modum Q uũ Põpeius ĩquit ædẽ uictoriæ dedicaturus foret cuius gradus uice theatri eſſent:

nomenq;

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg